

[Lars M. Olsen.]

fremmane forfærdelige perspektiver som følge af den formodede, men også reelle stigning, som er sket i likviditeten, når man ved, hvilke årsager der i øjeblikket har fremkaldt den. Den højtærede handelsminister gjorde i sit indlæg i dag opmærksom på en del af de faktorer, der har medført, at vi har en konjunkturbestemt høj likviditet i dag. Det hænger bl. a. sammen med den stigning, vi har haft i vor eksport. Der er jo fra august til oktober sket en eksportforøgelse af bacon på omkring 35 pct., og den synes i hvert fald i øjeblikket at ville holde sig. Det betyder, at den indbetaling, der ellers finder sted i nationalbanken, ikke foregår, som den er foregået den øvrige del af året. Handelstatistikken, sådan som den foreligger for de første 10 måneder i år, viser, at der har været en import på ca. 200 mill. kr. mindre, end man havde forudsat, medens eksporten har været ca. 100 mill. kr. større. Endvidere vil den liberalisering, som bliver en følge af forhandlingerne i Paris, formentlig fremover medføre et større pengeforbrug, end vi hidtil har regnet med. Der er derfor ikke noget, der tyder på, at vi langt ind i det nye år vil kunne glæde os over just at flyde i de pengemængder, som det ærede medlem hr. Aksel Møller omtalte. Den standsnag, der midlertidig var med hensyn til Marshallbevillingerne i juni—juli, vil ret hurtigt udjævnes.

Af de anførte grunde vil mit parti selv sagt ikke kunne støtte det forslag, som det ærede medlem hr. Aksel Møller m. fl. har stillet.

Himmelstrup: Da de ærede forslagsstillere den 1. december forelagde det forslag, vi her har til behandling, overraskede det mig egentlig, at det kom frem, og jeg kan heller ikke lægge skjul på, at den overmåde kraftige tale, som ordføreren for forslagsstillerne har holdt her i dag, også har overrasket mig noget. Jeg er forbavset over, at forslaget ikke er blevet forelagt for lang tid siden, f. eks. i begyndelsen af oktober måned, eller i hvert fald samtidig med at vi behandlede forslaget om genopbygningsfonden i slutningen af oktober måned, når man tillægger dette forslag så stor betydning, som man må forstå, at de ærede forslagsstillere gør. Under alle de pengepolitiske diskussioner i dette efterår — og der har dog været nogle, både i forbindelse med finanslovsbehandlingen og i forbindelse med forslaget om genopbygningsfonden og ved anden tid og lejlighed — har vi altid regnet med, at de sidste rester

af pengebindingen, af kassereresvereglerne skulle udløbe til den første januar 1950. Sidste gang vi behandlede lovforslag om kassereresverne, var i november i fjor. Da havde regeringen foreslået, at loven kun skulle forlænges for et halvt år, at den skulle udløbe midt i sommer i år, men vi enedes om, da vi af mange grunde fandt dette uheldigt — også fordi seddelbanken lagde overmåde megen vægt på, at forlængelsen skete for et helt år —, at loven skulle forlænges for et år, og den udløber altså nu til 1. januar 1950. Jeg skal heller ikke lægge skjul på, at i den modstand, vi fra vor side har rejst imod forslaget om genopbygningsfonden, har vi fremført de samme argumenter: at de sidste rester af pengebindingsloven, kravet om ekstraordinære kassereresver, skulle ophæves nu. Det er naturligvis rigtigt, at der er kommet et nyt træk ind i billedet ved begivenhederne den 18. september i år, men også efter at dette er sket, mener jeg, at vi alle i denne sal har regnet med, at denne lov vil udløbe nu; det har den højtærede statsminister tilkendegivet i trontalen, og det er blevet gentaget ved forskellige lejligheder.

Jeg er altså noget forbavset over, at de ærede forslagsstillere ikke har forelagt deres forslag for lang tid siden. Nu, to dage før rigsdagen skal have juleferie, altså to arbejdsdage før den gamle lov udløber, vil der meget vanskeligt kunne komme noget ud af dette lovforslag. Vi har regnet med lovens udløb, og der er en faktor til, som har regnet med det, nemlig pengeinstitutterne. De har hele efteråret — og efter min mening med rette — regnet med, at den lov, der her er tale om, udløber til nytår; de har kunnet tilrettelægge, og de har utvivlsomt også tilrettelagt deres kreditpolitik ud fra den forudsætning, at dette ville ske, og man må vistnok erkende, at det er uheldigt at skabe andre forhold i sidste øjeblik og derigennem gribe ind i dispositioner, som med fuld ret er truffet under disse ganske bestemte forudsætninger. Vi fra vor side kan i almindelighed kun være tilhængere af, at restriktioner fra krigstiden ophæves, og jeg tror også, det er sundt, at vi på dette område når frem til mere naturlige likviditetsforhold end dem, vi har levet under under kassebindingsreglerne.

Det gik ikke helt op for mig, om den højtærede handelsminister og regeringen har ført forhandlinger med seddelbanken om hele dette spørgsmål også efter devalueringen, men man kan vel gå ud fra, at den høje regering har gjort det, når den højtærede statsminister i trontalen udtalte